

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Полтавський державний аграрний університет

Кафедра селекції, насінництва і генетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ МЕТОДИ В СЕЛЕКЦІЇ РОСЛИН

Освітньо-наукова програма – Агрономія
Спеціальність – 201 Агрономія
Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство
Освітній ступінь – Доктор філософії

Розробник: **Людмила Білявська**, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор сільськогосподарських наук, професор

Гарант: **Поспелов Сергій**, завідувач кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І. Сазанова, доктор сільськогосподарських наук, доцент

м. Полтава
2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника	
Назва навчальної дисципліни	Сучасні методи в селекції рослин
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова навчальна дисципліна професійної підготовки
Назва структурного підрозділу	кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробника, який залучений до викладання	Людмила БІЛЯВСЬКА , професор кафедри селекції, насінництва і генетики доктор сільськогосподарських культур, професор Контакти: ауд. 1 (навчальний корпус № 1), e-mail: Liudmyla.biliavska@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/bilyavska-lyudmyla-grygorivna
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень – доктор філософії
Спеціальність	201 Агрономія
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	ботаніка, генетика, рослинництво, фізіологія рослин, селекція і насінництво, основи наукових досліджень.

Заплановані результати навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти комплексних знань про досягнення, напрями, завдання і сучасні методи у селекції рослин.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти здатності до володіння сучасними методами в селекції рослин шляхом освоєння методики планування та проведення селекційного процесу і вибору методів для створення нових сортів.

Компетентності:

Загальні:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми агрономії на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні:

СК2. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти експериментальних і теоретичних досліджень у сфері агрономії, інформаційні технології, методи комп'ютерного моделювання, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

СК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері агрономії, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК7. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень при

вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях.

Результати навчання

РНЗ. Планувати і виконувати теоретичні й експериментальні дослідження з агрономії та дотичних наукових напрямів з використанням сучасних методів, технологій та інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших.

РН11. Здатність визначати та вирішувати сучасні експериментальні, теоретичні, методологічні та прикладні проблеми рослинництва, які стосуються стану і напрямків стабілізації продуктивності сільськогосподарських культур в їх зв'язку з технологіями, які передбачають використання новітніх методів досліджень в галузі аграрних наук та продовольства.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Генетичні ресурси рослин та їх роль у селекції рослин.

Тема 2. Сучасні і новітні методи створення вихідного матеріалу.

Тема 3. Класичні і новітні методи добору і оцінювання селекційного матеріалу.

Тема 4. Сучасна організація і новітні техніки селекційного процесу.

Тема 5. Використання сучасних методів в селекції зернових культур.

Тема 6. Застосування сучасних методів в селекції зернобобових культур.

Тема 7. Гетерозисна селекція кукурудзи.

Тема 8. Новітні методи в селекції і насінництві соняшнику.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	лекції	практ. заняття	сам. робота
Тема 1. Генетичні ресурси рослин та їх роль у селекції рослин.	14	2	2	10
Тема 2. Сучасні і новітні методи створення вихідного матеріалу.	16	2	4	10
Тема 3. Класичні і новітні методи добору і оцінювання селекційного матеріалу.	16	2	4	10
Тема 4. Сучасна організація і новітні техніки селекційного процесу.	14	2	2	10
Тема 5. Використання сучасних методів в селекції зернових культур.	14	2	2	10
Тема 6. Застосування сучасних методів в селекції зернобобових культур.	14	2	2	10
Тема 7. Гетерозисна селекція кукурудзи.	16	2	4	10
Тема 8. Новітні методи в селекції і насінництві соняшнику.	16	2	4	10
Усього	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання
Форми контролю результатів навчання*

Результати навчання	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Разом
РНЗ	28	12	10	50
РН11	28	12	10	50
Разом	56	24	20	100

*Для максимальної кількості балів.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Письмові роботи (самостійні роботи для ЗВО) перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен виконати його повторно. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись «Кодексу академічної доброчесності» та «Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:
Робоча навчальна програма, презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Спеціальна селекція і насінництво польових культур: навчальний посібник; за ред. В. В. Кириченка. Харків: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН України, 2010. 462 с.
2. Молоцький М. Я. Васильківський С.П., Князюк В.І. Власенко В.А. Селекція і насінництво сільськогосподарських рослин. Підручник. К.: Вища освіта, 2006. 463 с.
3. Теоретичні основи селекції польових культур : збірник наукових праць. Харків, ІР ім. В.Я. Юр'єва УААН, 2007. 400 с.
4. Селекція польових культур: Збірник наукових праць. Харків, ІР ім. В.Я. Юр'єва УААН, 2008. 384 с.
5. Спеціальна селекція польових культур: навчальний посібник / В.Д. Бугайов, С.П. Васильківський, В.А. Власенко та ін.; за ред. М.Я. Молоцького. Біла Церква, 2010. 368 с.
6. Гопцій Т. І., Проскурнін М.В., Криворученко Р.В. Генетико-статистичні методи в селекції. Навч. посібн. / Харк. навч. аграр. ун-т. ім. В. В. Докучаєва. Х., 2006. 117 с.

Інформаційні ресурси

7. Інтернет-джерело. Одеська національна наукова бібліотека. Режим доступу:
<http://94.158.152.98/opac/index.php?url=/notices/index/IdNotice:344337/Source:default>